

ELŐSZÓ

Talán nincs is olyan ember, aki ne szeretne színes, érdekes sztorikat hallgatni, olvasni – vagy akár másoknak továbbadni. A történetek ősidők óta kitüntetett helyet foglalnak el az életünkben: lekötnek, tanítanak, szóra-koztatnak, támogatják életünk kisebb-nagyobb esemé-nyeinek, emlékezetes fordulópontjainak, akár döntési helyzeteinek az értelmezését. Legyen szó szerelemről vagy pénzről, életről vagy halálról, jó vagy rossz tulaj-donságokról, harmóniáról vagy konfliktusról: a kötet-ben szereplő történetek mások életéről, tapasztalatai-ról adnak hírt számunkra. Ugyan nem védhetik ki az élet kisebb-nagyobb nehézségeit, de alaposan felvértezhet-nek ellenük. Nemcsak a felgyorsult huszonegyedik szá-zad emberének élménye ez: már az ókorban is így volt, ahol a tudósok és bölcselők, politikusok és hadvezérek nemcsak hosszú művekben, hanem gyakran rövid, ám annál velősebb „sztorikban” foglalták össze vagy árnyal-ták tudásukat, tapasztalataikat, gondolataikat.

Miért szeretünk jobban történeteket olvasni, mint szabályokat vagy mélyenszántó elméleteket? A rövid sztorik fordulatai nemcsak könnyebben érthetőek, de meg is jegyezhetőek, és ezzel segítik az azonosulást saját helyzeteinkkel, észleléseinkkel. Márpedig ezek között számtalan „örökzöld” szituáció van. Ugyanolyan ne-hézségekkel és gyakran hasonlóképpen küszködünk, mint elődeink. A boldogság, a társasági élet, a szere-lem, az adósság, az alkalmatlanság, a barátság, a becsü-

let, a kegyetlenség, a gyávaság, a hála és még sok más, a könyvben felbukkanó téma ma is érvényes módon határozhatja meg mindennapjainkat. A történetekből sugárzó általános érvényű tanulságot, tapasztalatot sokkal könnyebb átélnünk és megjegyeznünk, mintha száraz tényeket vagy szabályokat olvasnánk.

Jól szemlélteti ezt az egyik történet: „Diogenést, a filozófust kérdezték, hogy miképp kell a hatalommal élni? Úgy, mondta a bölcs, mint ahogy a tűzzel élünk: sem túl közel nem szabad menni hozzá, mert megégetheted magad, de távol sem kell maradnod tőle, mert úgy fázni fogsz.” Ugyancsak ő volt az, akinek egy másik sztorija a modern kor sokakat érintő tényéhez, a várható élet-tartam meghosszabbodásához időszerűen és útmutató módon kapcsolódik: „Valakinek, aki őt megszólta, hogy mivel megöregedett, megnyugodhatna, s fáradhatatlan munkásságában testi és lelki erejét kímélhetné, így válaszolt: Miért? Vajon annak, aki már futásban közel van a célhoz, szükséges-e, s illik-e visszafognia magát? Avagy nem kell inkább jobban megfeszítenie erejét, hogy célhoz juthasson?” Egy harmadik gondolat Démétriosz toioikus bölcselőtől a boldogtalanságról: „Nem lehet szerencsétlenebb ember előttem, mint akivel semmi rossz nem történt az életében. Az ilyen ember vagy nem ismeri önmagát, vagy olyan éber, hogy soha nem sodródik veszélybe, vagy úgy meggyűlöltette magát az istennel, hogy őt mint gyávát, vagy mint az élet harcaira haszontalant mellőzik.”

A történetmondás napjainkban a reneszánszát éli: néha narratívaként emlegetik, máskor storytelling néven bukkan fel a mindennapoktól a tudományokon át az üzleti életig. Az *Újabb 500 ókori sztori* olvasói a könyv színes tartalmából válogatva nemcsak jól szórakozhatnak, de az egyes történeteket használhatják személyes fejlődésükben, társas kapcsolataikban, vagy akár a munkával kapcsolatos élethelyzeteikben is.

A válogatás egyben az ókor nagyjait is közelebb hozza hozzánk: a sztorikon keresztül rálátunk hajdanvolt tudósok, politikusok, hadvezérek, olykor pedig egyszerű polgárok érzelmeire, vágyaira, nemegyszer akár esendősegeikre is.

FELHASZNÁLT FORRÁS

Szellemi kincstár, melyet bibliai adatok és példákból, egyházi atyák és az ó-kor bölcseinek munkáiból, történeti adatokból, hazai és külföldi írók műveiből, stb. összeállított; elmés mondatok, hasonlatok, adomák s mesékkal élénkített s betűrendben szerkesztett IHÁSZ GILBERT. I–V. kötet. Dvorzsák János kiadása [1885–1886].